

EL TEMPS

Marga Sanz (Esquerra Unida del País Valencià).

EL TEMPS

Antoni Alorda (Partit Socialista de Mallorca).

PSPV

Isabel Escudero (PSPV-PSOE).

Parlen els veïns d'escala

Polítics i representants progressistes del País Valencià i les illes Balears diuen la seua sobre les consultes del dia 13. S'hi destaca el respecte i fins i tot l'admiració, però també hi sura el dubte sobre si era el moment polític més adient.

Les consultes sobrianistes del 13 de desembre, enteses com a exercici de llibertat d'expressió, desperten una certa admiració més enllà del riu Sénia. És el cas d'Isabel Escudero, actual vice-presidenta primera de les Corts valencianes pel PSPV-PSOE, que opina que "no hem de témer cap oportunitat d'expressar-nos en llibertat, i les consultes populars són justament això, l'exercici de la llibertat d'expressió. Una altra cosa és el sentit de l'oportunitat política que demostren els promotors d'aquestes consultes, perquè em fa l'efecte que no es garanteix el resultat anhelat".

Un parer compartit en part per Josep Melero, secretari d'organització del Bloc Nacionalista Valencià: "Al passat consell nacional vam aprovar una proposta de resolució en què donàvem suport a les consultes populars com a mesura ciu-

tadana de participació, i per tant també donàvem suport a preguntar al poble sobre la sobirania nacional. Dit això, i des del punt de vista polític, hem de veure l'oportunitat de fer aquestes consultes, en quin context es fan i on es fan. Les enquestes diuen que a Catalunya una consulta popular a l'àmbit nacional no obtindria més d'un 18% dels vots, i al País Valencià, l'1%. No pensem que la realitat social valenciana ara per ara presente cap demanda per a fer consultes populars demanant la independència."

D'una altra banda, Marga Sanz, coordinadora general d'Esquerra Unida del País Valencià (EUPV) i diputada a les Corts, afirma que la seua formació "defensa la normalitat democràtica que implica tota consulta a la ciutadania, perquè les idees no es poden criminalitzar i totes

les posicions poden defensar-se de manera legítima i legal, la compartim o no. Nosaltres propugnem un estat republicà, federal i plurinacional, que entenem que és un model més integrador i solidari".

Mireia Mollà, diputada d'Iniciativa del Poble Valencià –sota la marca Compromís– a les Corts autòctones, observa que el seu partit "veü amb bons ulls qualsevol acció que signifiqui una consulta democràtica a la ciutadania, atès que el vot és la base de la democràcia; per tant, no hem de tenir cap por a referèndums com els del dia 13".

Agustí Cerdà, president d'Esquerra Republicana del País Valencià, també troba que "una norma bàsica de qualsevol democràcia dicta que els pobles han de tenir dret a decidir col·lectivament el seu futur. Espere que aquestes tinguen molt d'èxit, que hi participe molta gent, que els percentatges en favor de la independència siguen alts i que les consultes se celebren amb normalitat plena".

I la societat civil progressista, què en pensa? Rosa Solbes, ex-editora d'informatius de RTVE i ex-presidenta de la Unió de Periodistes, considera que es tracta de "convocatòries simbòliques" que, al remat, produeixen una "campanya d'agitació i propaganda que dona a menjar als mitjans de comunicació, i això ja em sembla bé". Amb tot, matisa que "dels contraris a la independència, només votaran els d'extrema dreta i, com va passar a Arenys de Munt, el resultat

RAFA GIL

Mireia Mollà (Iniciativa del Poble Valencià).

PRATS I CAMPS

Josep Melero (Bloc Nacionalista Valencià).

PRATS I CAMPS

Agustí Cerdà (ERPv).

no és extrapolable a tota la població catalana... Les consultes no tenen cap traducció legal, ni tampoc sociològica”.

L'escriptor i coordinador del Fòrum de Debats de la Universitat de València, Alfons Cervera, és contundent: “No sé d'on ve tanta por. Les persones assumeixen cada dia més el compromís d'assolir cotes de llibertat més exigents amb elles mateixes i amb els altres. L'eixamplament de la llibertat no és cap perill per a ningú: potser per als qui se senten còmodes amb l'exercici d'un poder que frega l'absolut. Ser independent és una exigència del respecte dels altres, és clar que sí, però sobretot és una exigència a si mateix per a defensar valors d'identitat i cultura, de lleialtat i generositat, de ser i estar en el concert d'igualtat que ha de presidir les relacions entre les persones i els llocs a què pertanyen.”

A l'era de les noves tecnologies brollen iniciatives que fan costat a les consultes catalanes. Ca Bassot, de Burjassot (Horta) promou a Facebook una “caravana valenciana a Berga”, fruit de la relació que mantenen de fa anys amb el Casal Panxo. Han omplert un autobús i hi van, també, perquè “és dels pocs municipis en què la pregunta del referèndum inclou tot l'àmbit nacional”, diu Gregori Fidel, que anuncia “paelles populars” el dia 13, i “festeta”, la nit de la vigília.

Dret a decidir a les Balears. A les Illes es forja una plataforma política i

social per a reivindicar el dret de decidir. Fins ara és merament un manifest i no se sap com actuarà. Neix a partir de càrrecs públics, especialment regidors, sobretot del PSM, de grups independents locals i d'ERC. És previst que aquest dia 12 es reunescuin a Cura (Mallorca) per donar sortida orgànica al moviment.

Una vegada feta la reunió de Cura es podrà saber l'abast del moviment. Segons el diputat del PSM, Antoni Alorda, “la transversalitat política que hi ha al Principat a l'hora de reclamar el dret de decidir no hi és, a les Illes. Tant el PSOE com el PP bloquen la possibilitat que alguns dels seus regidors s'hi apuntin, tot i que probablement n'hi hauria que hi estarien disposats”. En aquest sentit, els dirigents del PSOE que s'hi han manifestat han expressat la convicció que “no és adequat” engegar aquest procés a les Balears, com també digué la portaveu del govern, vice-secretària general del PSIB-PSOE i ex-presidenta del Consell de Menorca, Joana Barceló. Al PP no hi ha declaracions oficials, però extraoficialment fonts del partit han manifestat a aquest setmanari que “no estam per aquestes coses; amb la crisi econòmica i política que vivim no hem de perdre el temps en això”. Així i tot, ningú del PSOE ni del PP no reconeix haver prohibit als seus regidors de pobles de ser presents al moviment.

En tancar aquesta edició no era clar si la reunió de Cura era oberta a la societat

civil o si només hi eren convocats càrrecs electes. El coordinador de l'Obra Cultural Balear (OCB), Tomeu Martí, manifestava a EL TEMPS que “a nosaltres, fins avui, no ens hi han convidat. Si ho fessin, hi aniríem. I si no, més endavant ja ens hi podem afegir. La cosa important és que el moviment s'iniciï”.

Quant a la manera com veu el nacionalisme illenc el moviment de referèndums que es viu a Catalunya, tant des del PSM –principal partit nacionalista– com des de l'OCB –l'organització civil nacionalista més important– hi manifesten simpatia. Segons el diputat Alorda, “tot allò que sigui que Catalunya avenci en l'autogovern ens interessa i creiem que és bo per a tots els nacionalistes de les Illes”. D'una altra banda, Tomeu Martí valora “com a molt sa, democràticament parlant”, el moviment de referèndums: “És el triomf de la democràcia radical, de baix cap amunt.” Per a Martí, el moviment “confirma que al Principat ja hi ha una majoria social que no és contrària a la independència. Tradicionalment, hi ha hagut molta gent –al voltant del 30% segons les enquestes– favorable, però també molta de contrària. Ara, tanmateix, es manté o creix la que hi va a favor i disminueix molt la que hi va contra. Crec que, si es fes un referèndum, la independència guanyaria clarament”.

*Victor Maceda
Miquel Payeras*